

ΓΛΩΣΣΑ 09-04-2025

ΒΙΒΛΙΟ

3. • Μπορείτε να βρείτε ποιες προτάσεις συνδέουν οι μαυρισμένοι σύνδεσμοι και με τι είδος σύνδεσης (παρατακτική ή υποτακτική);

- (Φέραμε τον παππού) (να μείνει στο σπίτι μας) ⇒ υποτακτική σύνδεση

↓ ↓
ανεξάρτητη εξαρτημένη τελική

- (Του είπαμε κι ένα τραγουδάκι) (πριν κοιμηθεί) ⇒ υποτακτική σύνδεση

↓ ↓
ανεξάρτητη εξαρτημένη χρονική

- (Όταν άρχισε) (τον φιλήσαμε) ⇒ υποτακτική σύνδεση

↓ ↓
εξαρτημένη κύρια
χρονική

- (να νυστάζει πολύ) και (να κλείνουν τα μάτια του) ⇒ παρατακτική σύνδεση

↓ ↓
εξαρτημένη χρονική εξαρτημένη τελική

- (έσβησα εγώ το φως) επειδή (φτάνω πιο εύκολα το διακόπτη) ⇒ υποτακτική σύνδεση

↓ ↓
κύρια εξαρτημένη αιτιολογική

- Βρείτε ένα ή περισσότερα ασύνδετα σχήματα στο απόσπασμα.

Ασύνδετο σχήμα είναι η φράση:

Φέραμε τον παππού να μείνει στο σπίτι μας, τον ταΐσαμε, του στρώσαμε το κρεβάτι που θα κοιμάται, τον βοηθήσαμε να ξαπλώσει, του είπαμε κι ένα τραγουδάκι

4. Ποια συναισθήματα σας δημιουργεί η φωτογραφία; Γιατί είναι σημαντική η σχέση ανάμεσα στον παππού, στη γιαγιά και στα εγγόνια;

Όταν κοιτάζουμε τη φωτογραφία, μας συγκινεί η τρυφερότητα με την οποία αγγίζονται ο μικρός και οι παππούδες του, οι οποίοι τον έχουν ανάμεσά τους, εκφράζοντας έτσι τη στοργή και τη φροντίδα τους προς αυτόν.

Η σχέση με τους παππούδες είναι ανεκτίμητη, γιατί χάρη σε αυτή μαθαίνουμε τον κόσμο γύρω μας αλλά και παίρνουμε πληροφορίες για τη ζωή σε άλλες εποχές.

Πάνω απ' όλα, όμως, ο παππούς και η γιαγιά είναι πάντα εκεί για να μας κανακέψουν αλλά και να δεχθούν τις τρέλες μας, ιδιαίτερα αυτές για τις οποίες συνήθως τιμωρούμαστε από τους γονείς μας. Μας παραχαϊδεύουν, αλλά αυτή η υπερβολή τους είναι που γεμίζει τρυφερότητα και γαλήνη την ψυχή μας.

1. Αφού διαβάσετε το άρθρο, σημειώστε Σ (Σωστό) ή Λ (Λάθος) δίπλα στις παρακάτω προτάσεις:

- Η πυρηνική οικογένεια αποτελείται από τους παππούδες, τους γονείς και τα παιδιά. (Λ)
- Οι διευρυμένες οικογένειες έχουν περισσότερα μέλη από τις πυρηνικές. (Σ)
- Σε μια οικογένεια είναι υποχρεωτικό να υπάρχουν και οι δύο γονείς. (Λ)

2. Συνδυάστε τις προτάσεις της στήλης Α με αυτές της στήλης Β με τον κατάλληλο τρόπο, χρησιμοποιώντας αντιθετικούς συνδέσμους.

Η αντιστοίχιση των προτάσεων είναι:

- 1 – Β: Δεν τον ξέρω πολύ καλά, **αλλά** τον συμπαθώ.
- 2 – Γ: Θα το αγοράσω, **αν και** δεν το χρειάζομαι.
- 3 – Α: Λυπήθηκε πολύ, **όμως** δεν έκλαιγε.

3. Μια λέξη σε κάθε ομάδα δεν ανήκει στην ίδια γλωσσική οικογένεια με όλες τις υπόλοιπες. Μπορείτε να τη βρείτε;

- στην α' οικογένεια διαγράφεται η λέξη: *ανταγωνιστής*.
- στη β' οικογένεια διαγράφεται η λέξη: *επίπεδο*.
- στην γ' οικογένεια διαγράφεται η λέξη: *τροφή*.
- στην δ' οικογένεια διαγράφεται η λέξη: *αρχοντικός*.

4. Μπορεί ένα κείμενο να μην έχει καθόλου δίψηφα; Κι όμως, μπορεί! Εκτός αν τα συμπληρώσετε εσείς.

Ποτέ μου δεν είχα ζήσai Πάσχα σε χωριό* και κάθε Μεγάλη Εβδομάδα ήταν το μεγάλο μου όνειρο. Ακόμα θυμόμουν εκείνη τη ζωγραφιά* στο βιβλίο του σχολείου με το αρνάκι στη σούβλα και γύρω τριγύρω η οικογένεια να χαίρεται και να διασκεδάζει. Παιδιά*, γονείς, παππούδες και στο βάθος της ζωγραφιάς* να χορεύουν τσολιάδες*. Σαν παιδί δεν είχα την τύχη να μπω στον πίνακα.

Σκέφτηκα τη ζωγραφιά* αυτή από το αναγνωστικό του δημοτικού και το μυαλό μου άρχισε να παίρνει μπροστά και να σχηματίζει την πραγματικότητα.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

6. Γράφετε τις εντυπώσεις σας από μια οικογενειακή εκδρομή, όμως στο τέλος βλέπετε ότι έχετε ξεπεράσει το όριο των λέξεων. Μπορείτε να τις μειώσετε αντικαθιστώντας κάποιες φράσεις με γενικές; Υπογραμμίστε όσες φράσεις αλλάζετε και σημειώστε στο πλάι τις γενικές.

- το Μουσείο που βρίσκεται στους Δελφούς: των Δελφών
- ήταν το κέντρο για ολόκληρο τον αρχαίο κόσμο: ολόκληρου του αρχαίου κόσμου
- από τους χρησμούς που έδινε η Πυθία: της Πυθίας
- από το άγαλμα που αναπαριστά τον Ηνίοχο: του Ηνίοχου
- εντυπωσιακό έκθεμα μέσα στο Μουσείο: του Μουσείου
- είδαμε το ναό που ήταν αφιερωμένος στο θεό Απόλλωνα: του θεού Απόλλωνα
- ένα κυκλικό οικοδόμημα που χτίστηκε τον 4ο αι. π.Χ.: του 4ου αι. π.Χ.
- το θέατρο που είχε χωρητικότητα 500 θεατές: χωρητικότητας 500 θεατών
- την αίθουσα που συνεδρίαζαν οι ιερείς: συνεδρίασης των ιερέων
- να απαντάει στις ερωτήσεις που έκανε η αδερφή μου: της αδερφής μου
- δάκρυα από τη συγκίνηση: συγκίνησης
- την τελετή με την οποία ξεκινούσαν τα Πύθια: έναρξης των Πυθίων
- σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους που βρίσκονται στην πατρίδα μας: της πατρίδας μας
- την απόφαση να γυρίσουμε πίσω: επιστροφής
- Οι εντυπώσεις που είχε ο καθένας μας: του καθενός μας.